

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๔

(สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง)

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๓๐ (สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง) พ.ศ. ๒๕๖๐

(๑๕)

หน้า

ครั้งที่ ๑๔/ ๒๔๘๐ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๔๘๐

๑. เรื่องแจ้งข้อที่ประชุม

หนังสือขอลาออกของคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

๓๕๖

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๔/๒๔๘๐ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐.
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๓๔ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : จะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ คือว่า
 วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๑๒๐ ท่าน ได้รับหนังสือจากผู้สำเร็จราชการ
 เป็นองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้ามีเรื่องที่จะ พระองค์ฉบับหนึ่งมีความว่า
 พระที่นั่งบรมพิมาน

วันที่ ๒๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ถึง พระยามานวราชเสวี ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยวันนี้อาพเจ้าได้รับลายพระหัตถ์พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพ
 ประธานคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ แสดงพระประสงค์ว่า โดยที่ได้อภิ
 ปรายกันในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรอันเกี่ยวข้องกับเรื่องการชื้อขายที่ดินของพ
 ชาติเมื่อวานนี้ มีท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางท่าน ได้อภิปรายด้วยถ้อยคำ
 แรงเป็นเหตุให้พระองค์ท่านเสื่อมเสียพระเกียรติยศและตำแหน่งในหน้าที่ราชการ
 การเป็นไปดังเช่นนี้ พระองค์ท่านจึงเห็นว่า เมื่อสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าพ
 ชาติเป็นผู้ที่ได้กระทำการซึ่งเป็นที่ยังใจของประชาชนเช่นนี้แล้วก็ใคร่ขอลาออ
 จากคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์จึงปรึกษาพร้อมกันเห็นว่า เมื่อประธาน
 ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ทรงขอลาออกจากตำแหน่ง คณะผู้สำเร็จราชการ
 พระองค์ก็ขอลาออกด้วยความรับผิดชอบร่วมกันด้วย

(ลงนาม) ยมราช
 (ลงนาม) พล.อ. พิชยนทรโยธิน
 ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มีการอภิปราย นี่เป็นหนังสือลาออก
แล้ว เมื่อผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
ลาออกทงคณะเช่นนี้ หน้าที่สำคัญ
ของที่ประชุมก็คือว่า ปรีกษากันเลือก
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในการ
ปรีกษาเลือกกันนี้ ที่ประชุมประสงค์ขอ
ปรีกษากัน ภายใน หรือ ปรีกษาเพื่อ ให้มี
บันทึกไว้แล้วแต่ที่ประชุมจะเห็นสมควร
ขุนวรสิทธิธรณเวทย์ (ผู้แทน
ราษฎรจังหวัดหนองคาย) : ดูเหมือน
จะได้เชิญบุคคลทั้งหลายให้ออกไป แต่
อยู่ข้างหลังนั้นอีกแยะ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
นี่เป็นเจ้าหน้าที่ทั้งนั้น เห็นจะไม่
เป็นไร

ขุนเสนาสัสดี (ผู้แทนราษฎร
จังหวัดร้อยเอ็ด) : ข้าพเจ้าสงสัยมาก
นักคือการตั้ง อย่างเวลานี้เราจะตั้งผู้
สำเร็จราชการ.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ไม่ใช่ เกี่ยวกับข้าพเจ้าอย่าจะให้พูดว่า
จะปรีกษากันเป็นการภายในหรือ ปรีกษา
กันอย่างเป็นสภา ฯ

ขุนเสนาสัสดี (ผู้แทนราษฎร
จังหวัดร้อยเอ็ด) : ในเบื้องต้นข้าพเจ้า

ขอเรียน ปฏิบัติเสียก่อน ว่าการตั้งเรามี
สิทธิที่จะตั้งคณะผู้สำเร็จราชการได้ แต่ว่า
ในการลาออก เราไม่มีมติอะไรที่จะให้
ลาออก อันนี้เป็นข้อสงสัยยิ่งนัก ถ้า
เราตั้งไปแล้วภายหลังท่านลาออก เรา
ก็ไม่มีสิทธิอะไร เรามีสิทธิอะไรที่จะ
ทำการตั้ง และมีสิทธิอะไรที่จะขัดขวาง
ไม่ให้ท่านออก จะขัดขวางได้หรือไม่
ไม่ให้ท่านออก ถ้าเราตั้งได้แล้วไม่ให้
ออกก็ได้ ขอให้ท่านประธานอธิบาย
ข้อนี้ก่อน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ไม่ใช่ รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๐ บอก
ว่า การตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระ
องค์ด้วยความเห็นชอบของสภาผู้แทน
ราษฎร เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้การตั้ง
เป็นสิทธิของสภาผู้แทนราษฎร เมื่อท่าน
ลาออกเอง ก็มีสิทธิที่จะลาออกได้

ร.ต. สอน วงษ์โต (ผู้แทน
ราษฎรจังหวัดชัยนาท) : เนื่องจาก
ท่านประธานได้ตั้งปัญหา ๒ ข้อว่าการ
ประชุมปรีกษาที่จะตั้งผู้สำเร็จราชการ
แทนพระองค์นั้นจะให้เป็นการภายในหรือ
จะให้จัดไว้ในรายงานด้วย เรื่องนี้ข้าพ-
เจ้าเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญ ควรจะเป็น
ประวัติศาสตร์อย่างหนึ่งด้วย ข้าพเจ้า

เห็นว่าควรจะต้องจัดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ปรากฏเป็นประวัติศาสตร์ต่อไปข้างหน้า

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
มีผู้รับรองหรือไม่

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ขุนกฐการพิจิตร รับรอง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี) :
ที่ข้าพเจ้าจะกล่าวนี้จะกล่าวสนับสนุนคือที่ท่านประธานฯ ทั้งประเด็นนั้นดูเหมือนจะคลาดเคลื่อนอยู่ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๐ นั้นบอกว่า ให้สภาผู้แทนราษฎรปรึกษากันทั้งเมื่อใช้คำว่า "สภาผู้แทนราษฎร" ก็จำเป็นต้องจับบันทึกไว้ในรายงานการประชุม เพราะฉะนั้นในกรณีที่สมาชิกกล่าวนั้นถูกต้องแล้ว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ไม่ใช่ที่ท่านพูดถูก แต่เราจะประชุมกันเป็นกันเองเสียก่อนก็ได้แล้วจึงจะประชุมเป็นสภาฯ ภายหลัง

ด. ยุกะยง ทองลงยา (ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี) :
ข้าพเจ้าขอแสดงความเห็นในเรื่องนี้ด้วยความ

บริสุทธิ์ใจ ก็ถ้าเราจะถือกันว่าทั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์จะการประชุมโดยวิธีเต็มสภาฯ ยังชอบไม่ เพราะเหตุที่ข้าพเจ้าจึงว่าชอบไม่ เพราะการที่จะตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์นั้นจำเป็นต้องมีเหตุอยู่ประการ ประการที่หนึ่งนั้นเรายอมที่อยู่แล้วว่าเวลานั้นอยู่ในระหว่างบทฉุกเฉินกาล พระมหากษัตริย์ยังทรงพระชนม์อยู่ เพราะฉะนั้นผู้ที่จะเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์นั้นจำเป็นต้องปรึกษากับพระญาติพระวงศ์โดยใกล้ชิด ข้าพหมายถึงพระเจ้าย่า ประการที่สอง การที่นำรัฐธรรมนูญออกมาด้วยความมุ่งหมายที่จะตั้งผู้สำเร็จราชการด้วยความเห็นของคณะ ประการที่สาม ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์นั้นยอมอยู่ในความใจของสมาชิกประเภทที่ ๑ ยิ่งกว่า เพราะฉะนั้นการเลือกโดยวิธีเลือกโดยเต็มสภาผู้แทนราษฎร ด้วยการเสนอหรือการที่จะประชุมค้นหาเป็นผลสำเร็จหรือไม่ ไม่เหมือนอย่างที่เราทำกันเป็นภายในเสียก่อน จะได้ประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจึงขอเสนอความเห็นนี้ต่อที่ประชุมเพื่อจะได้ทราบว่าความเห็นของข้าพเจ้าจะถูกหรือไม่

ประชาชน สภาผู้แทนราษฎร :
 ทุกคนเป็น ๒ ทาง แต่ความจริง
 ใจมากเลือกกันอย่างเต็มสภา ฯ ไม่
 เป็นการภายในปรึกษากันเองก่อน
 ที่ท่านบอกว่า จะต้อง ไป ทูลตามเจ้า
 โกลด์ซิดนั้ ข้าพเจ้ากำ หนัดแล้ว
 ถึงพระพันวัสสา ฯ ท่านเคยรับสั่ง
 ข้าพเจ้าว่า ท่านไม่อยากจะเอาตัว
 ไปผูกมัดสภา ฯ จะทำอะไรก็ทำ
 เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงแจ้งให้ท่าน
 ทราบ

นายสนธิ เจริญรัฐ (ผู้แทน
 ราษฎรจังหวัดนครราชสีมา) : ข้า-
 พเจ้ามีความ เห็น สนับสนุน ผู้แทน กาย-
 จินบุรีที่กล่าวมาแล้ว คือถ้าว่ากันตาม
 ความเป็นจริงที่เป็นอยู่เวลานี้ การบัง-
 คับบัญชาในการบริหารราช การ แผ่นดิน
 ในระยะเวลาพิเศษเฉพาะ กาลนี้ ที่แท้ ก็คือ
 คณะราษฎร หรือนัยหนึ่งสมาชิกประ-
 เภทที่ ๒ เวลานี้ เพราะฉะนั้นในหลัก
 ประการที่หนึ่งที่ว่า การที่จะตั้งให้ผู้ส่า-
 เร็จราชการเป็นตัวแทนพระมหากษัตริย์
 ที่ยังทรงพระเยาว์นั้น ชอบที่จะให้ผู้บังคับ
 บัญชาโดยแท้จริงในวงงานบริหาร ราช-
 การแผ่นดินในบพิเศษเฉพาะกาลนี้ ได้มีความ

เห็น ชอบ เป็นเสียงข้างมาก ในหมู่คณะ
 ราษฎรนั้นเสียก่อน ในหลักอีก ประการ
 หนึ่งที่ท่านผู้แทนกาญจนบุรีบอกว่าจำเป็น
 จะต้องฟังเสียง ทาง ท่านผู้ใหญ่ฝ่าย พระ
 มหากษัตริย์นั้นก็เป็นข้อสำคัญ เมื่อได้
 ลักษณะ ๒ ประการนี้แล้วก็ย่อมจะได้มี
 การเสนอชื่อชุกเฮลด์ขึ้นในสภา ฯ เพื่อ
 ปรึกษากันตามรัฐธรรมนูญ ถ้าปล่อยให้
 ปรึกษากันไปเต็มสภา ฯ ข้าพเจ้าเกรงว่า
 จะหาหลักเกณฑ์ไม่ได้โดยง่าย ก็จะมี
 เคว้งคว้างกันเสียหมด ว่ากันแล้วเหมือน
 กับการ อภิ ปราย ในเรื่องยุ่งยากต่าง ๆ
 ข้าพเจ้าคิดเหมือนจะจำได้ว่าเมื่อคราวที่เรา
 ปรึกษาตั้งผู้สำเร็จราชการครั้งก่อน ดู
 เหมือนฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้เรกคอมเม้นต์ขึ้น
 มา ไม่ใช่สมาชิกเสนอตนเองใครม ๆ
 ขึ้นมาตั้งร้อยชื่อแล้วก็ไม่รู้จะเอาอะไรจับ
 แล้วเราก็ไม่รู้ว่ามีผู้ใดมี นิสัย อย่างไร เป็น
 ผู้ชอบประชาธิปไตย หรือ ไม่ เป็นที่
 ชอบ อัคร ยาคัย ของ ท่านผู้ใหญ่ฝ่าย พระ
 มหากษัตริย์เพียงใดหรือไม่ ถ้าเราจะว่า
 กันที่นี้ข้าพเจ้าเกรงว่าจะไม่ได้หลักเกณฑ์
 อันแน่นอน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอสนับสนุน
 ท่านผู้แทนกาญจนบุรี ที่ว่า เรื่องนี้
 ชอบที่คณะราษฎร หรือนัยหนึ่งรัฐบาล
 เดิม ควรจะได้เสนอชื่อขึ้นมาให้สภา ฯ

พิจารณา ภายหลังที่ได้สอบสวนแน่
แล้วว่า ไม่เป็นที่ขัดข้องแก่ทางผู้ใหญ่ฝ่าย
พระมหากษัตริย์ และมั่นใจว่าเป็นผู้มั่น
อยู่ในระบอบรัฐธรรมนูญ ในความเห็น
ของคณะผู้ก่อการ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
เห็นว่าควรจะปรึกษากันเป็นการ ภายใน
เสียก่อน อย่าถึงแก่จกเป็นรายงานการ
ประชุมสภา ฯ เลย และยังกว่านั้นข้าพ-
เจ้าขอให้สมาชิกประเภทที่ ๒ ไปปรึกษากัน
มาเสียก่อน

พระสารสาสน์ประพันธ์ (รัฐ-
มนตรี) : ขอประทานโทษที่ข้าพเจ้าจะ
ต้องกล่าวในที่นี้ คือในรัฐธรรมนูญของเรา
เราใช้คำว่า "สภาผู้แทนราษฎร" ซึ่งหมาย
ความว่า มีรัฐบาลรับผิดชอบในนโยบาย
อยู่ด้วย เพราะฉะนั้นถ้าเราจะประ-
ชุมกันเองทำกันเองอาจจะผิด ตัวอย่าง
ที่เคยทำมาแล้วดังที่ผู้แทน นครราชสีมา
กล่าวเมื่อกัน ข้าพเจ้าเห็นว่ารัฐบาล
ที่รับผิดชอบในนโยบายเป็นผู้เสนอขึ้นมา
จะสมควรกว่า

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
เรื่องนี้ข้าพเจ้าก็คิดเหมือนกัน เพราะ ฉะนั้น
อยากจะปรึกษาเสียก่อน เพราะเหตุ
ว่าตามรัฐธรรมนูญนั้นเป็นหน้าที่ของสภา

ผู้แทนราษฎรผู้สำเร็จราชการนั้น ไม่
เป็นจะต้องเกี่ยวกับรัฐบาล เราเลือก
กันโดยยังไม่มีรัฐบาล เช่นนี้ จะเป็นการ
ดีกว่าที่จะมีรัฐบาล นั้น รัฐบาลนี้เพราะ
เหตุว่าในรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๐ นี้
ได้กำหนดว่าจะต้องประชุมโดยมีรัฐม
ครบถ้วน เรื่องนี้จะเป็นอย่างไร ข้าพ
เจ้าขอหารือที่ประชุม เกี่ยวกับปัญหา
มีหลายคนข้องใจว่า หนังสือลาออก
สำเร็จราชการฉบับเมื่อวานนี้ คือพร
องค์อภัยทิพย์ ฯ ประธานคณะผู้สำเร็จ
ราชการ มีคำว่า "ใคร่ขอลาออก" อยู่
คำหนึ่งเป็นเหตุที่ทำให้ข้องใจอยู่ว่า ทำ
ยังไม่ลา ข้าพเจ้าก็มีความข้องใจอยู่
เกี่ยวกับ เมื่อวานจึงได้มีการอภิปราย
แต่ว่าเมื่อได้อ่าน ตั้งแต่ต้นกับ ตอนหลัง
ในหนังสือ ข้าพเจ้าเองเห็นว่าถ้าไม่ลา
แล้วจะเขียนมาทำไมกันหนังสือนั้น เพราะ
ฉะนั้นเมื่อเขียนมาแล้วก็แปลว่าลา แต่
ความข้องใจของข้าพเจ้าอยาก จะให้หมด
สิ้น ซึ่งถ้ามีโทรลาแล้วก็เห็นว่าไม่ควร
ให้อภิปรายเลย มีคนเดียวที่เห็นว่าไม่ลา
ก็คือ ร.ต. ถัด เท่านั้น เพราะฉะนั้น
เมื่อไม่มีใครขัดข้องก็ถือว่าที่ประชุมอนุ
มติ ส่วนมากไม่มีใครขัดข้องก็เป็นอัน
อนุมัติ ทั้งนี้ฉบับหลังว่าผู้สำเร็จ ฯ ขอ

ลาออก ท่านก็ขอลาออกทั้ง ๒ คน ท่าน
เป็นพวกเดียวกัน เขียนมาอย่างนี้ไม่รู้
จะว่าอย่างไร และเรื่องนั้นก็แล้วไปแล้ว
ถ้าจะให้พูดกันอีก ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่มีที่
สิ้นสุด

พ.ต. หลวงเซว่งศักดิ์ สงคราม :
ก็ข้าพเจ้าได้ทราบ ว่าลาย พระ หัตถเลขา
ที่ส่งมา ได้มีคำชี้แจงของ ท่าน ค้วย
บอกว่า ถ้าสภาฯ มีความข้องใจและ
ถ้าสภาฯ จะทำให้หายไม่ได้จริง ๆ แล้วก็
ใครจะลาออกเสียจากคณะผู้สำเร็จราชการ
แทนพระองค์แต่อยาก จะ ฟอก ความ บริ-
สุทธิ์ของท่าน ท่านจึงได้มีพระหัตถเลขา
มาฉบับหนึ่ง ข้าพเจ้าคิดว่าเจ้าคุณประ-
ธานฯ ควรจะอ่านให้ที่ประชุมฟัง เมื่อ
เป็นข้อแก้ของพระองค์ท่าน และจะทำ
ให้พระ องค์ ท่าน และ คณะผู้สำเร็จราช
การหายมลทินได้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ที่จริงหนังสือนี้ ข้าพเจ้าได้พิจารณา
ดูแล้ว พวกคุณ ตามจริง ในวันนี้
คุณ พึง แน่น มากกว่าที่ข้าพเจ้าคาด
หมาย และหนังสือนี้เป็นหนังสือที่มีมา
ถึงข้าพเจ้า บอกว่าลับ ไม่ใช่เปิดเผย

๓๖๑
ในวันนั้นเราประชุมโดยเปิดเผย แต่วัน
นี้เราประชุมกันเป็นการภายใน ข้าพเจ้า
พูดได้ ท่านชี้แจงว่าเหตุที่ท่านขายวัง
ของท่าน คือ วัง กรมหลวงชุมพร นั้น
เพราะเหตุว่าต้องมี การ ใช้จ่าย รบ รong
อะไรต่าง ๆ มาก เพราะฉะนั้นก็ใครจะ
ขายเสีย ข้าพเจ้าจึงเลยไม่ได้อ่าน แต่
เห็นพระระหว่างกันเองไม่เป็นไร ท่านบอก
ว่าเพื่อแก้การใช้จ่ายของท่าน มีบางคน
มาขอตุ๊กมี แต่ส่วนข้าพเจ้ารักท่านเป็น
ส่วนตัวค้วย ถ้าท่านอยากจะให้เปิดเผย
ท่านคงจะไม่ใส่คำว่า "ลับ" และควรจะ
เป็นหนังสือฉบับเดียวกันมา แต่ที่มีมา
คนละฉบับ ก็ไม่ทราบว่าจะทำอย่างไร
ข้าพเจ้าจึงเก็บ ไว้ ต่อ โอกาสเมื่อมีการ
ประชุมระหว่างตนเองอย่างนี้ทุกกัน ได้
นึกหน่อย

นาย กิม ทัช นรินทร์ พาณิช
(ผู้แทนราษฎร จังหวัดตราด) :
เมื่อมีเรื่องข้องใจสงสัยกันว่าประธานผู้
สำเร็จราชการ จะได้มีพระประสงค์ที่
จะลาออกจริงหรือเพียงแต่จะ แสดง มาว่า
ใครจะลาออกเท่านั้น ข้าพเจ้าพอที่จะ
กราบเรียนให้ทราบได้ว่า พระองค์ ท่าน มี
พระประสงค์อย่างไร เพราะข้าพเจ้าได้

ไปเฝ้าพระองค์ท่านและได้ทราบจากพระโอรสท่าน พระองค์ท่านมีพระประสงค์ที่จะลาออกจากตำแหน่งโดยเด็ดขาดเพราะเหตุว่าเท่าที่ได้อภิปรายกันในสภาฯ นั้น เป็นเหตุให้พระองค์ท่านมีความหม่อมองเป็นการเสื่อมเสียพระเกียรติยศเป็นอันมาก แต่ทั้งนี้ ไม่ใช่หมายถึงว่าท่านจะทรงรังเกียจในการที่จะรับตำแหน่งนี้ต่อไปอีก แต่ถ้าจะให้พระองค์ท่านทรงรับตำแหน่งประธานผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อไปอีกแล้ว ก็ขอให้สภาฯ นี้ได้ทำการซักฟอกเรื่องนี้ให้ชาวสภายุโรปเสียก่อน และพระองค์ท่านได้ยืนยันเสียด้วยว่าที่ได้กระทำการทุกสิ่งทุกอย่างไป แม้ในราชการก็ดี หรือในส่วนพระองค์ก็ดี เป็นการบริสุทธิ์ และหวังดีต่อประเทศชาติจริง ๆ เพราะฉะนั้นพระองค์เต็มใจที่จะให้มีคณะกรรมการสอบสวนพระองค์ท่านพร้อมทั้งจะแสดงหลักฐานเพื่อความบริสุทธิ์ในเรื่องนี้ แต่ข้าพเจ้าได้ทูลถามว่า พระองค์ท่านมีความประสงค์อย่างไรในการที่ไม่มิลาพระหัตถ์มาถึงประธานสภาฯ ให้เป็นการเด็ดขาด จึงทำให้เป็นที่สงสัย ท่านก็รับสั่งยืนยันว่าพระประสงค์ของพระองค์ท่านเป็นอันลาออก

จากตำแหน่งโดยเด็ดขาด

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่จริงเมื่อได้ฟังสมาชิกทั้งหลายด้วยธรรมเนียมหนังสือเช่นนี้เขียนมา จะให้ข้าพเจ้าเข้าใจล่วงเลยไปนอกจากที่หนังสือก็เหลือสติปัญญาแก่ถ้าข้าพเจ้าจะความสงสัยแม้แต่เล็กน้อยข้าพเจ้าก็เปิดโอกาสให้ท่านอภิปรายกันเมื่อวานนี้ก็มีมาฟังมาก และมีชาวต่างประเทศ ด้วยข้าพเจ้าก็ได้เปิดโอกาสให้ท่านมากอยู่เป็นการผินใจข้าพเจ้าจริงๆ แต่ว่าเพื่อจะให้หมกความสงสัยก็อยาก จะว่าส่วนมากจะมีความเห็นอย่างไร

หลวงศรีประกาศ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่) : เรื่องประธานผู้สำเร็จราชการเมื่อวานนี้ ท่านประธานฯ ได้คัดสนับเด็ดขาดไปแล้วว่าท่านลาออกไปแล้วเหตุฉะนั้นความข้อนี้ก็ควรจะพูดกันไม่ได้ และเพื่อสนับสนุนความข้อนี้ ผู้สำเร็จราชการอีก ๒ ท่านก็ถามอีก เพราะฉะนั้นก็เป็นการยืนยันแน่นอนแล้ว ไม่ควรจะพูดกันในเรื่องนี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่ท่านเสนอเช่นนั้นก็ดีแล้ว ข้าพเจ้าก็ไม่

อยากจะรวบรัด แต่เมื่อท่านเสนอมา เช่นนี้ ก็ขอให้เลิกกันทีอย่าพูดอีก ถ้าจะพูดก็ไว้โอกาสหลังดีกว่าเพราะเรื่องมันผ่านไปแล้ว หมกเรื่องกันแล้วและรัฐบาลก็ลาออกแล้ว

นายทองอยู่ พุฒิพัฒน์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี) : ในเรื่องที่ประธานคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ได้ลาออกเมื่อวานนั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่าท่านได้ลาออกจริง และอีกประการหนึ่งเห็นว่าประชาชนมากันด้นหลามก็พากันเข้าใจว่าท่านได้ลาออกเหมือนกัน ถ้าเราจะมากลับตาลบัตร์แล้ว กลับเป็นว่าไม่ออก ประชาชนจะเห็นว่าสภาฯ นี้อ่อนแอเหลือเกิน เพราะฉะนั้นที่ท่านประธานฯ ตัดสินเมื่อวานนี้ก็ชอบด้วยเหตุผลแล้ว

นายสนิท เจริญรัฐ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา) : ข้าพเจ้ามีความประหลาดใจที่ปัญหานี้ได้ยื้อย่นมาอีกหนหนึ่ง และข้าพเจ้าประหลาดใจมาก เมื่อได้ทราบว่าถ้าประธานผู้สำเร็จราชการทรงปรารถนาเพียงแต่จะให้สภาฯ นี้สอบสวนท่านและท่านเขียนหนังสือมาไม่ตรงตามพระประสงค์นั้นก็

เป็นเรื่องประหลาดอีก และข้าพเจ้าคิดว่าประชาชนจะประหลาดใจที่สุด ถ้าหนังสือพิมพ์ตีลงไป พาดหัวตัวเบื้อเรือว่าสาออกแล้วเช่นนี้ จะกลับไม่ลาออก เช่นนี้ประหลาดใจมากที่สุดทีเดียว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ที่จริงข้าพเจ้าอยากจะให้ทุกคนให้เต็มที่จะได้หมดสงสัย ประเด็นจะหาว่าประธานฯ ใช้อำนาจเกินไป ที่ปัญหาต่อไปจะให้ปรึกษากันเองหรือจะทำอย่างไร

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี) : เรื่องนั้นขอให้ผ่านไปดี ปัญหาต่อไปถึงในชั้นแรกท่านผู้เป็นประธานฯ ได้สั่งว่าเราจะปรึกษากันเป็นการภายในหรือจะปรึกษากันในสภาฯ เพราะฉะนั้นเราก็เลยพากันไปเป็นสองทาง เมื่ออ่านรัฐธรรมนูญแล้วเห็นว่า การปรึกษาภายในนั้น ทำไม่ได้ ที่ท่านประธานฯ ตั้งประเด็นว่าปรึกษากันเต็มสภาฯ ที่เดียว หรือจะปรึกษากันเป็นการภายในเสียก่อนแล้วนำมาสู่สภาฯ เช่นนี้ประเด็นก็ไปอีกอย่างหนึ่ง ที่มีสมาชิกผู้แทนจังหวัดกาญจนบุรีและนครราชสีมา กล่าวเช่นนั้น ชอบแล้ว เพราะว่าเมื่อ

ได้กลับประเด็นเช่นนี้ ข้าพเจ้าเห็น
ขอด้วยแต่ที่ท่านประธาน ฯ ตั้งประเด็น
มานั้นผิดรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าขอเสนอญัตติว่าเราควร ปรึกษา
กันเป็นการภายในเสียก่อน แล้วจึงนำ
มาสู่สภา ฯ ข้าพเจ้าขอเสนอตั้งนี้ ผู้ใด
เห็นด้วยไปกรรมากร

(มีสมาชิกรับรอง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร
กล่าวว่า เมื่อไม่มีใครคัดค้าน ข้าพเจ้า
ถือว่าที่ประชุมอนุมัติ เพราะฉะนั้นเพื่อ
การปรึกษาเป็นการภายใน ข้าพเจ้าจะลา
จากที่นี่ ในเรื่องนี้ปรึกษากันทันทีได้
เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

- ร.ต.ต บุญแถม บิทยานนท์
- บุญมี กุญจนาคกร
- แช ยูนิพันธ์
- ทองอยู่ พุฒพัฒน์
- เขียน กาญจนพันธ์
- เทียบ นันทแพทย์
- ร.ท. ทองคำ กล้ายโสภา
- ทองกระจาย รัชตะวรรณ

- ประเสริฐ บัณฑิตคุณธ ผู้จกรายงาน
- บุญช่วย สุกนธมัต
- ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
- ดิน จุฑารพ
- สุรินทร์ ลีพลากร
- เลียงฮือ ศรีสุชาติ
- ประเทือง อินทร

ตรวจแล้ว วันที่ ๔ ส.ค. ๒๕๘๐

หลวงคหกรรมบดี
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พระยามานวราชเสวี
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร